REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
OPĆINA BAŠKA VODA
Povjerenstvo za provedbu lokalnog referenduma

KLASA: 013-01/26-01/03
URBROJ: 2181-17-01-26-07
Baška Voda, 21. listopada 2026.

Na temelju članka 23. Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 33/96, 92/01, 44/06, 58/06, 69/07, 38/09, 100/16, 73/17, dalje u tekstu: Zakon o referendumu) te članaka 60. i 61. Zakona o lokalnim izborima („Narodne novine“, broj 144/12, 121/16, 98/19, 42/20, 144/20, 37/21) Povjerenstvo za provedbu lokalnog referenduma (dalje u tekstu: povjerenstvo) donosi

OBVEZATNE UPUTE BROJ OLR – VI

o pravima i dužnostima promatrača političkih stranaka, nevladinih udruga i stranih promatrača

I. PRAVO PROMATRANJA

Pravo promatrati provedbu lokalnog referenduma te rad tijela za provedbu lokalnog referenduma imaju:
- promatrački političkih stranaka registriranih u Republici Hrvatskoj (dalje: promatrači političkih stranaka),
- promatrači nevladinih udruga registriranih u Republici Hrvatskoj kao udruga koja djeluje na području neovisnog promatranja izbornih postupaka i/ili promicanja ljudskih i građanskih prava (dalje: promatrači nevladinih udruga),
- promatrači međunarodnih organizacija koje djeluju u Republici Hrvatskoj (dalje: strani promatrači).

II. POTVRDA O SVOJSTVU PROMATRAČA

1) Promatrači političkih stranaka
Politička stranka dužna je promatraču kojeg je odredila izdati potvrdu o svojstvu promatrača za promatranje lokalnog referenduma i rada tijela za provedbu lokalnog referenduma. Potvrdu izdaje i potpisuje osoba ovlaštena za zastupanje političke stranke, odnosno osoba određena statutom ili odlukom donesenom na temelju statuta stranke.

2) Promatrači nevladinih udruga
Nevladine udruge koje su registrirane kao udruge koje djeluju na području neovisnog promatranja izbornih postupaka i referenduma i/ili promicanje ljudskih i građanskih prava imaju pravo pratiti postupak provedbe lokalnog referenduma te promatrati rad svih tijela za provedbu lokalnog referenduma. Nevladine udruge dužne su promatraču kojeg su odredile izdati potvrdu o svojstvu promatrača.

3) Strani promatrači
Strani promatrači imaju pravo promatrati postupak provedbe lokalnog referenduma te rad svih tijela za provedbu lokalnog referenduma.

III. DOZVOLA ZA PROMATRANJE

Političke stranke, nevladine udruge i strani promatrači koji namjeravaju promatrati provedbu lokalnog referenduma dužni su najkasnije **do 28. listopada 2026. do 24,00 sata** zatražiti od povjerenstva za provedbu lokalnog referenduma izdavanje dozvole za promatranje lokalnog referenduma.

Uz zahtjev za izdavanje dozvole politička stranka i nevladina udruga mora dostaviti popis svojih promatrača kojima su ili će izdati potvrdu o svojstvu promatrača i presliku rješenja o upisu u Registar političkih stranaka odnosno u Registar udruga. Popis mora sadržavati imena promatrača s naznakom tijela za koje se predlaže nazočnost promatrača.

Na temelju zahtjeva za izdavanje dozvole za promatranje povjerenstvo za provedbu lokalnog referenduma izdati će promatraču potvrdo o pravu na promatranje provedbe lokalnog referenduma koju je promatrač dužan posjedovati na biračkom mjestu i dati je na uvid biračkom odboru, a također će mu predati i službenu iskaznicu koju je promatrač dužan istaknuti na vidljivom mjestu.

Zahtjev se podnosi putem elektroničke pošte na obrascu LROMK – 8 – Zahtjev za izdavanje dozvole za promatranje lokalnog referenduma propisanom Obvezatnim uputama broj _ LR II. koje su objavljene na mrežnoj stranici Općine Baška Voda.

IV. PRAVA I OBEZE PROMATRAČA

*Promatrač **je dužan**:*
- tijelu za provedbu lokalnog referenduma čiji rad namjerava promatrati predočiti potvrdu koju mu je izdalo Povjerenstvo za provedbu lokalnog referenduma i javnu ispravu na osnovi koje se može nedvojbeno utvrditi identitet promatrača
- nositi vidljivo istaknutu službenu iskaznicu za cijelo vrijeme promatranja provedbe lokalnog referenduma i rada svih tijela za njegovu provedbu.

*Promatraču **je dopušteno**:*
- promatrati cjelokupni postupak provedbe lokalnog referenduma, a osobito glasovanje, rad tijela nadležnih za provedbu lokalnog referenduma i uvid u cjelokupni materijal,
- nazočiti radu tijela nadležnih za provedbu lokalnog referenduma te upozoravati na uočene nepravilnosti,
- tražiti presliku ili prijepis zapisnika o radu tijela nadležnih za provedbu lokalnog referenduma čiji je rad promatrao,
- nazočiti radu odbora za provedbu glasovanja na lokalnom referendumu (dalje: odbor) od pripremanja glasačkog mjesta prije njegova otvaranja, za vrijeme glasovanja, prebrojavanja glasačkih listića, utvrđivanja rezultata glasovanja i promatranja dostave glasačkog materijala odboru, ispunjavanje zapisnika o radu odbora te predaju glasačkog materijala nadležnom povjerenstvu (primopredaji materijala),
- stavljati obrazložene primjedbe na rad tijela nadležnih za provedbu lokalnog referenduma i to u zapisnik o radu tijela ili ih u pisanom obliku priložiti tom zapisniku te zahtijevati potvrdu o danoj obrazloženoj primjedbi na rad tijela,
- izvršiti uvid u materijal za provedbu lokalnog referenduma sve do proglašenja konačnih rezultata glasovanja,
- dolaziti i odlaziti s biračkog mjesta, ne remeteći postupak glasovanja i rad odbora.

Promatraču ***nije dopušteno*****:**
- ometati rad tijela za provedbu lokalnog referenduma,
- odgovarati na eventualne upite birača, a u slučaju da mu se birač obrati, dužan je uputiti ga predsjedniku ili članu odbora,
- fotografirati, tonski ili video snimati rad tijela za provedbu lokalnog referenduma,
- nositi oznake, značke, fotografije, promotivni ili drugi materijal koji može utjecati na birače ili na bilo koji drugi način aktivno ili pasivno utjecati na birače.

V. OBVEZE I OVLASTI TIJELA ZA PROVEDBU LOKALNOG REFERENDUMA

Tijela za provedbu lokalnog referenduma dužna su promatračima omogućiti promatranje svojeg rada.

Tijelo za provedbu lokalnog referenduma čiji rad se promatra ne smije isključiti promatranje, već smije samo ograničiti broj promatrača, ako nedostatak prostora ili drugi neotklonjivi razlozi ne dopuštaju istovremeno promatranje svim promatračima (npr. epidemiološke mjere, sigurnosni razlozi, utjecanje na tajnost glasovanja i sigurnost i dr.).

Pritom broj promatrača pojedine političke stranke odnosno nevladine udruge ne smije biti manji od jednog promatrača.

Predsjednik tijela za provedbu lokalnog referenduma usmeno će opomenuti promatrača koji ometa rad tijela za provedbu lokalnog referenduma. Ako promatrač unatoč opomeni nastavi s ometanjem, predsjednik tog tijela ovlašten je naložiti njegovo udaljavanje.

Predsjednik odbora dužan je i ovlašten osigurati red i mir na biračkom mjestu za vrijeme glasovanja, vodeći računa o tome da se glasovanje provodi neometano, uz puno poštivanje tajnosti glasovanja i sigurnosti birača, kao i nakon zatvaranja mjesta za glasovanje.

Ako je to nužno radi očuvanja reda i mira te radi nesmetanog odvijanja glasovanja, predsjednik biračkog odbora može zatražiti pomoć policije.

VI. NEUTRALNOST IZRAZA I STUPANJE NA SNAGU

Izrazi koji se koriste u ovim obvezatnim uputama, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski spol.

Ove obvezatne upute stupaju na snagu danom objave na mrežnoj stranici Općine Baška Voda.

Predsjednik
Ivana Perić

Povjerenstvo za provedbu lokalnog referenduma Općine Baška Voda